

## IV. ПРОИЗВОДСТВЕНИ ФОНДОВЕ И КАПИТАЛНИ ВЛОЖЕНИЯ

Капиталните вложения представляват съвкупност от разходи за строителство както на нови, така и за разширение, реконструкция и повишаване техническото оборудване на действащи основни фондове с производствено и непроизводствено предназначение. Освен това капитални вложения са и разходите за поддържане мощностите на действащите рудници.

В състава на капиталните вложения се включват разходите за строителни работи, за монтаж на машини и съоръжения, за геологопроучвателни работи и други разходи (за набавяне инструменти, инвентар за формиране на основното стадо и набавяне на работни и продуктивни животни, за проучване и проектиране, свързано със строителните обекти, изплатено със средства за капитални вложения и др.).

В общия обем на капиталните вложения и въведените в действие основни фондове е включен и изчисленият в Държавното управление за информация обем на кооперативното, груповото и индивидуалното жилищно и нежилищно частно строителство. Във връзка с това са коригирани някои от досега публикуваните данни за минали години.

В таблица 6, 8, 11, 15, 17 на реда „Други“ са отнесени капиталните вложения и въведените в действие основни фондове на религиозните организации.

Капиталните вложения за трайни насаждения и лесонасаждения до 1968 г. са включени в показателя „Строителни и монтажни работи“, а от 1969 г. — в показателя „Други разходи“, съгласно новия Правилник за капиталното строителство.

За периода 1949—1960 г. в обема на капиталните вложения и на въведените в действие основни фондове са включени и разходите за покупка на работни и продуктивни животни за основното стадо на едно ТКЗС от друго ТКЗС или ДЗС, които от 1961 г. са изключени като вътрешен оборот.

За периода 1957—1961 г. разходите на ТКЗС за отглеждане на животни за основното стадо (работни и продуктивни) са се считали за капитални вложения от момента, когато е заплатен приплодът и прирастът, а от 1962 г. — от момента, когато младите животни за основното стадо са преминали в продуктивна или работна възраст.

В обема на въведените в действие основни фондове са включени всички фактически извършени капитални вложения от започването на строежа на обекта до неговото завършване и въвеждане в действие по установения ред, включително разходите за проучвателни и проектантски работи, свързани със строителството на въведените в действие обекти, но изплатени със средства от държавния бюджет.

До 1960 г. капиталните вложения и въведените в действие основни фондове са разпределени по отрасли в зависимост от преобладаващата дейност на класификационната единица, а от 1961 г. обектите, несвързани с основната дейност на класификационната единица, са отнесени в отрасъла, към който спада тяхната дейност. Например културно-битовото строителство към производствените предприятия и стопанства от 1961 г. е отнесено в съответните отрасли извън сферата на материалното производство, а до 1960 г. е включено в отраслите на материалното производство. Капиталните вложения и въведените в действие основни фондове на бившия Комитет по геология до 1960 г. са отнесени изцяло в отрасъл „Промисленост“, а от 1961 г. — в съответните отрасли; на градския пътнически транспорт до 1960 г. са отнесени към отрасъл „Жилищно-комунално стопанство“, а от 1961 г. — в отрасъл „Транспорт“; на проектантските организации до 1960 г. са отнесени в отрасъл „Наука и научно обслужване“, а от 1961 г. — в отрасъл „Строителство“ и др.

За периода 1949—1961 г. капиталните вложения и въведените в действие основни фондове на ТКЗС изцяло са отнесени в отрасъл „Селско стопанство“, от 1962 до 1968 г. само в отраслите „Селско стопанство“ и „Промисленост“, а от 1969 г. — към отраслите, в които се отнася дейността, за която са направени.

В показателя „ТКЗС“ се включват и междудооперативните предприятия на ТКЗС.

Данните за капиталните вложения и въведените в действие основни фондове са показани по цени на съответната година.

За да се проследи развитието на капиталните вложения, са съставени таблици с индексни редове, изчислени от данни по съпоставими цени (на 1. IV. 1956 г.) и структура — изчислена по цен на съответната година.